

Justerat: 2017-02-09

Berthold Gustavsson

Björn Sjöberg

Närvarande

Vice ordförande

Berthold Gustavsson (M)
tjänstgörande ordförande

Ledamöter

Rana Carlstedt (S) fr o m § 8
Björn Sjöberg (S)

Ersättare

Maria Löfgren (S) tjänstgörande t o m § 7
Uno Olofsson (MP) tjänstgörande
Alexandra Byröd (Fi)
Christina Wünsche (M) tjänstgörande

Närvarande tjänstemän

Förvaltningschef

Håkan Andersson

Nämndsekreterare

Yvonne Zellman

Handläggare

Joanna Graumann Walnstedt, Anita
Wirén Konstantis, Emma Lundqvist
Charlotta Carlberg Eriksson, Filip
Henriksen, Curt Ögren, Tomas
Sjölander, Petra Robin

Borgarrådssekreterare

Sverre Dahlstedt Eriksson

Förhindrade att närvara

Erik Malm (MP)

Lise-Lotte Fylking (M)

Bo Fellström (M)

§1**Val av justerare samt tid för justering**

Nämnden uppdrar åt Berthold Gustavsson (M) och Björn Sjöberg (S) att justera dagens protokoll. Protokollet justeras den 9 februari 2017.

§ 2**Godkännande av dagordningen**

Dagordningen godkänns.

§ 3**Närvarorätt**

Nämnden beslutar att ge Anita Wirén Konstantis och Emma Lundqvist rätt att närvara vid nämndens sammanträden när de ska föredra ärenden och att ge Charlotte Carlberg Eriksson, Curt Ögren, Filip Henriksen, Petra Robin och Tomas Sjölander rätt att närvara vid dagens sammanträde.

§ 4**Anmälan av tidigare protokoll**

Justerat protokoll allmänna ärenden från 2016-11-15 anmäldes. Justerat protokoll från 2016-12-14 och justerat protokoll från 2016-12-14 allmänna ärenden anmäldes.

§ 5**Förvaltningsinformation**

Förvaltningschef Håkan Andersson informerar om det pågående arbetet inom förvaltningen:

Arbetet med att rekrytera nya medarbetare fortsätter. I januari har fyra nya börjat sin anställning: en kommunikatör, två enhetschefer samt en handläggare. Under våren börjar fem handläggare, samt pågår rekrytering av ytterligare en. Samtidigt är det tre anställda som lämnar förvaltningen. Den omfattande nyrekryteringen innebär att mycket tid ägnas åt introduktion och handledning. Närmast förestår arbetet med granskningen av årsräkningar, digitaliseringsprojektet fortskrider enligt plan och en utredning ska genomföras om förvaltarenhet, ett uppdrag som gavs överförmyndarnämnden i budget. Funktionshinderrådet har uttryckt en önskan om att få infor-

mation om verksamheten, ett möte kommer att ske med polisens sektion för utredning av bedrägerier och vid ett möte med de socialdemokratiska ordförandena och gruppledarna i stadsdelsnämnden kommer förvaltningschefen att informera om överförmyndarverksamheten.

Petra Robin, stadsledningskontoret, informerar om den pågående förstudien i förvaltningens digitaliseringsprojekt. Förstudien pågår fram till juli 2017, och kommer att utmynna i en rapport inför det fortsatta projektarbetet. Det hittillsvarande arbetet har visat att it-förvaltningen är ordentligt eftersatt och att det nu använda verksamhetssystemet inte klarar en digitalisering. Förstudien utreder bland annat krav och behov av ett verksamhetssystem och behov och prioritering av e-tjänster. Annat man tittar på är hur kontakterna med olika myndigheter kan utvecklas samt nämndprocessen. Visionen är att ärenden kommer in digitalt, handläggs och förvaras digitalt samt kommuniceras, skickas och slutförvaras digitalt. Förvaltningen har nu tillgång till ett system för att kunna skicka enkäter och anmälningar digitalt och har köpt in en webbaserad utbildning för gode män. Petra Robin poängterar att det under lång tid har varit mycket som inte har hanterats rätt och att det då också tar lång tid att rätta till.

Tjänstgörande ordföranden Berthold Gustavsson (M) tackar förvaltningen för informationen

§ 6

Verksamhetsberättelse 2016

Dnr 1.2-9/2017

BESLUT

1. Överförmyndarnämnden godkänner verksamhetsberättelse för 2016 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Människor som har svårt att sköta sin ekonomi på grund av sjukdom, ålder eller något annat skäl kan få hjälp av en god man eller en förvaltare. I varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller överförmyndarnämnd som ser till att kommunens gode män och förvaltare sköter sina uppdrag.

Allvarlig kritik har under 2016 ännu en gång riktats mot nämndens verksamhet från bland annat stadsrevisionens årsrapport nr 32 som kom

den 16 mars 2016 och i länsstyrelsens rapport av den 29 april 2016. Det är brister som även massmedia uppmärksammat. Arbetet under 2016 har präglats av en ambition att i detalj gå igenom de anmärkningar som länsstyrelsen och revisorerna pekat på och att åtgärda dessa så långt möjligt med befintliga personalresurser. Stora framsteg har också gjorts. En del brister är dock så stora att det beräknas ta flera år att åtgärda allt.

Under 2016 har i stort sett samtliga årsredovisningar hunnit granskas och arvoden har betalats ut tidigare än föregående år, samtliga förvaltare har omprövats vilket inte gjorts på flera år, antalet personer som väntar på att få en ställföreträdare har minskat, informationen på webb och i broschyrer har förbättrats betydligt, tillgängligheten via telefon och mejl har ökat bland annat tack vare samarbetet med Kontaktcenter och tillkomsten av Direktservice, betydande städinsatser har gjorts i pappersaker och i diariesystemet Wärna, ett digitaliseringsprojekt har startats. Framförallt har en ny organisation tagits fram med enheter och enhetschefer, ett nytt arbetssätt har införts och rekryteringar har gjorts som breddar personalgruppens kompetens. Grunden är nu lagd för ett fortsatt förändringsarbete under 2017. Möjligheten att ge bra stöd till huvudmän och ställföreträdare samt att idka en rättsäker tillsyn har därmed förbättrats.

Budget för 2016 var ursprungligen 44,8 mnkr. Under året har budgeten justerats med 24,8 mnkr. Den justerade budgeten inklusive tilläggsanslag är 69,6. Utfallet är 72,9 mnkr, dvs. ett underskott med 3,3 mnkr. Nämnden har under året fått tillägg för att underlätta nämndens möjligheter att ta sig an volymökningar och kvalitetsbrister, bland annat administrativa kostnader och arvoden med anledning av en stor mängd ensamkommande barn. Orsaker till att nämnden går med underskott trots ett betydande tillskott under året är bland annat att en stor mängd ensamkommande barn har flyttats från andra kommuner till Stockholm och staden har därmed fått betala ut arvoden från tidigare perioder i andra kommuner, det har tagit längre tid för Migrationsverket att fatta beslut om permanent uppehållstillstånd för ensamkommande barn än vad verket har förutspått, vilket resulterar i högre kostnader för staden. Därutöver har arvodeskostnader för 2015 belastat 2016 års resultat på grund av brister i periodiseringen av kostnader.

Förvaltningens förslag till beslut

Se under rubriken BESLUT.

Framlagda förslag till beslut

Tjänstgörande ordföranden Berthold Gustavsson (M) föreslår med instämmande från övriga ledamöter att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden finner att överförmyndarnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Berthold Gustavsson m fl (M) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Överförmyndarnämnden i Stockholm stad ska arbeta effektivt och rättsäkert för att kunna garantera att människor som är i behov av en förvaltare får hjälp inom en skälig tid och får sina behov tillgodosedda. Det har riktats skarp kritik mot nämnden under en längre tid, det har dock gjorts flera förbättringar inom nämnden vilket vi välkomnar. För en fungerande organisation är det därför viktigt att effektivisera och se över vilka resurser som finns och vad som behöver göras mer för att nämnden ska fungera.

På grund av de föreliggande omständigheterna i världen har överförmyndarnämnden ställts inför stora utmaningar. Staden har det yttersta ansvaret för ensamkommande flyktingbarn och i och med det ökande antalet ensamkommande krävs det att vi kan säkerställa ett effektivt mottagande och ge barnen en bra start i det nya landet. Överförmyndarnämnden har framförallt ett stort ansvar i detta. Den ökande ärendebelastningen till följd av det flyktingmottagandet har ställt nämnden inför stora påfrestningar. Det är en förutsättning att det finns fungerande organisation för att kunna säkerställa att varje barn får sina behov tillgodosedda och kan få en bra start den första tiden i Sverige.

Nämnden uppfyller heller inte målet om sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron per rullande 12-månadersperiod (dec 2015–nov 2016) uppgår till 8,02 procent. Motsvarande frånvaro för 2015 var 6,0 procent. Det är frånvaron från dag 46 och uppåt som ökat. Det är allvarliga signaler. Givet den rådande situationen i omvärlden står Stockholm inför betydande utmaningar, i ett läge när det behöver föreligga en beredskap, vittnar i stället många medarbetare om en ohållbar arbetssituation. Följden av det är att sjukskrivningarna ökar. Staden som arbetsgivare ska främja god arbetsmiljö och hälsa, och genom det förebyggande arbetsmiljöarbetet säkerställa ett gott arbetsklimat. Det är kritiskt när verksamheter brister i detta avseende, det kostar medarbetarna deras hälsa och det går ut över verksamheternas kvalitet.

Överförmyndarnämnden har under flera år haft stora svårigheter att klara verksamheten inom budget. Nämnden prognostiserar ett underskott om 3,3 mnkr. Det är viktigt att fortsätta arbeta för en budget i balans.

§ 7

Ensamkommande flyktingbarn – revisionsrapport 7/2016

Yttrande över rapport från stadsrevisionen
Dnr 1.4-310/2016

BESLUT

Som svar på remissen hänvisar överförmyndarnämnden till förvaltningens tjänsteutlåtande.

Ärendet

Stadsrevisionen, revisorsgrupp 1, har efter intervjuer med olika aktörer inom Stockholms stad tittat på hur arbetet med ensamkommande flyktingbarn utförts under den period då inflödet av antalet barn var stort. Revisorsgrupp 1 har kommit fram till ett antal rekommendationer till berörda nämnder.

Överförmyndarnämnden får kritik i sitt sätt att hantera antalet lämpliga gode män och på vilket sätt en god man bedöms vara lämplig. I rapporten efterlyses förändringar i handläggningen av hur återsökning av arvoden sker samt att riktlinjer bör tas fram för att handläggarna bättre ska kunna bedöma om en god man ska anses som olämplig för sitt uppdrag.

Det minskade inflödet av ensamkommande barn som nu kommer till Sverige ger förvaltningen möjlighet till en genomsyn och förändring av de processer och rutiner som idag ligger till grund för överförmyndarens arbete. Möjligheten finns nu att se var förvaltningen tidigare brustit och åtgärda de delar där inte tillräcklig tillsyn finns.

Förvaltningens förslag till beslut

Se under rubriken BESLUT.

Framlagda förslag till beslut

Tjänstgörande ordföranden Berthold Gustavsson (M) föreslår med instämmande från övriga ledamöter att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden finner att överförmyndarnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Uno Olofsson (MP) och Rana Carlstedt m fl (S) lämnar särskilt uttalande enligt följande.

Stadsrevisionen pekar i sin granskningsrapport gällande stadens mottagning av ensamkommande barn på flera viktiga områden där brister har förekommit. Det är viktigt att revisorernas synpunkter tas om hand och därmed också leder till att stadens arbete med mottagande av ensamkommande flyktingbarn förbättras.

Vi delar revisionens synpunkter och vi vill framför allt lyfta fram behovet av bättre samverkan mellan stadsdelsnämndernas socialtjänst och överförmyndarnämnden för att öka informationen och kunskapen kring gode mäns ansvar. Det är viktigt att samarbetet mellan gode män och socialtjänst fungerar. Samtidigt är det också viktigt att socialtjänstens förståelse för gode mäns uppdrag förbättras. Som ställföreträdare är den gode mannens roll att se till barnets bästa i avsaknad av en förälder emedan socialtjänsten ser till barnets bästa utifrån en myndighetsroll. Bäst resultat uppnås så klart om dessa parter kan samarbeta utifrån sina roller så att resultatet sammantaget gagnar barnets bästa.

Revisorerna riktar i olika avseenden skarp och allvarlig kritik gentemot stadens arbete. I sammanhanget är det relevant att se att den period som granskningen avser var en på många sätt speciell period. Det kom väldigt många ensamkommande barn på kort tid till staden.

Överförmyndarförvaltningen och socialtjänsten arbetade intensivt för att klara av uppdraget inom utsatta tidsramar och att i så stor utsträckning som möjligt tillgodose att inget barn för illa. Med anledning av den speciella situation som varit under året och den kritik som överförmyndarnämnden tidigare har fått från bland annat länsstyrelsen utökade staden överförmyndarnämndens resurser under 2016 för att förbättra förvaltningens förutsättningar att kunna utföra sitt uppdrag på bästa sätt. Under 2016 infördes också en egen arbetsgrupp för ensamkommande flyktingbarn på överförmyndarförvaltningen och i och med den organisationsförändring som genomfördes vid årsskiftet är denna nu en egen enhet med en egen enhetschef. Från nämndens sida tror vi att detta väsentligen kommer att förbättra tillsyn och uppföljning av ställföreträdarna men allra viktigast då också situationen för de ensamkommande flyktingbarnen framöver. Under hösten 2016 genomfördes också riktade utbildningsinsatser mot gode män för ensamkommande flyktingbarn för att stärka deras kunskaper om deras viktiga roll och uppdrag.

Berthold Gustavsson m fl (M) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

I stadsrevisionens rapport om mottagandet av ensamkommande flyktingbarn rapporteras det om allvarliga brister i hanteringen kring mottagandet. Stark kritik riktas framförallt mot att placering av barn har skett i boenden som inte hunnit utredas, vidare har ensamkommande placerats i jourhem längre än vad som är brukligt och placering har gjorts i boenden som inte upphandlats.

Vi är väl medvetna om att de föreliggande omständigheterna i omvärlden har påverkat Stockholm, såväl som hela Sverige. Staden har ställts inför stora utmaningar att hantera. Samtidigt har de alarmerande uppgifter om att socialtjänsten inte hunnit utreda nya jourhem i den takt som situationen har krävt kommit majoriteten tillkänna i ett tidigt skede. Likaså har det sedan länge rapporterats om socialsekreterarnas instabila arbetssituation med en omfattande personalomsättning, hög arbetsbelastning samt svårigheter att rekrytera erfaren personal vilket också har medfört allvarliga brister i deras verksamhet.

Den markanta ökningen av ensamkommande barn under 2015 krävde bland annat avsteg från ramavtal med upphandlande familjehem och individuella avtal fick istället tecknas. Dessvärre visar revisionernas rapport att i dessa fall har seriositetskontroller och uppföljning uteblivit. Att situationen har krävt undantag är förståeligt, men staden ska aldrig göra avkall på barns rättsäkerhet och kvalitet i verksamheterna.

Det råder även oklarheter när det gäller återsökningsprocessen för statliga medel och kostnadskontroll. Staden har idag rätt att få statlig ersättning, som återsöks hos migrationsverket, för de kostnader som uppstår i samband med omsorg av ensamkommande barn. Revisionsrapporten pekar dock på osäkerhet om när och hur mycket medel som staden kommer att återfå. Detta på grund av, dels att utbetalning från Migrationsverket är fördröjd, dels att det finns brister i den interna kontrollen av återsökningarna. Därutöver bedömer de granskade stadsdelsnämnderna att den statliga ersättningen inte helt täcker handläggningskostnader.

Det utförs inte heller någon systematisk avtalsuppföljning. Det är en oacceptabel situation, så stora brister i kontrollen kan medföra att de statliga ersättningarna inte går till att utföra omsorg för barnet.

Det är nödvändigt, att staden tillsammans med stadsdelsnämnderna återtar kostnadskontrollen. Dessvärre saknas nu en samlad information kring det totala tillgodohavandet av ekonomisk ersättning från Migrationsverket. I ett läge där statens nya ersättningsystem, som träder i

kraft i juli 2017, ger betydligt lägre ersättning till kommunerna för mottagandet finns det stora risker för rejäla underskott inom denna verksamhet.

Staden har befunnit sig i en exceptionell situation, då flera tusen asylsökande har sökt sin tillflyktsort hit. Att avsteg måste göras undantagsvis är förståeligt, men när det brister i rättsäkerhet, kostnadskontrollen och när barn som befinner sig i en extremt utsatt situation far illa på grund av undantag krävs handlingskraft och förändring.

Ersättaryttrande

Alexandra Byröd (Fi) lämnar följande ersättaryttrande.

Hade jag haft rösträtt hade jag anslutit mig till Miljöpartiets och Socialdemokraternas särskilda uttalande.

§ 8

Funktionshinderrådets protokoll 2016-12-08

Dnr 1.1-314/2016

BESLUT

Anmälan läggs till handlingarna.

Framlagda förslag till beslut

Tjänstgörande ordföranden Berthold Gustavsson (M) föreslår med instämmande från övriga ledamöter att nämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden finner att överförmyndarnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

§ 9

Stockholms stads regler om arvoden m m för kommunala förtroendeuppdrag

Dnr 1.1-318/2016

BESLUT

Anmälan läggs till handlingarna.

Framlagda förslag till beslut

Tjänstgörande ordföranden Berthold Gustavsson (M) föreslår med instämmande från övriga ledamöter att nämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Beslutsgång

Tjänstgörande ordföranden finner att överförmyndarnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

§ 10

Delegationsbeslut

Inga delegationsbeslut anmäldes.

§ 11

Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäldes.

§ 12

Ansökan om samtycke till uttag från spärrat konto

Sekretess

§ 13

Ansökan om samtycke till uttag från spärrat konto

Sekretess

§ 14

Ansökan om samtycke till uttag av medel från spärrat konto

Sekretess

§ 15

**Ansökan om samtycke till uttag från omyndigs
spärrade bankmedel**

Sekretess

§ 16

**Anmälan om behov av anordnande av
ställföreträdarskap**

Sekretess

§ 17

Ansökan om byte av ställföreträdare

Sekretess

§ 18

Ansökan om byte av ställföreträdare

Sekretess

§ 19

Ansökan om byte av ställföreträdare

Sekretess

§ 20

Ansökan om byte av ställföreträdare

Sekretess

§ 21

Ansökan om byte av ställföreträdare

Sekretess

§ 22

Vitesföreläggande

Sekretess

§ 23

Sammanträdet avslutas

Tjänstgörande ordföranden Berthold Gustavsson (M) avslutar sammanträdet klockan 17.00.

Nästa sammanträde: Torsdag den 9 mars 2017.

Vid protokollet

Yvonne Zellman